

A completar i corregir

Dels tres llibres de poemes publicats per Xavier Abraham (Palma, 1954), el *Diccionari de la literatura catalana* només dóna la data d'edició de dos, i una és equivocada: diu que *Sagitari* és del 1998 i és del 1988. El llibre sense data, *Les mosques, la por*, és del 1991. A més, diu que ha tingut cura de la traducció de *Nicoleta i Aucassi* de Rosselló-Pòrcel, però no ho ha fet sol, sinó amb Pere Rosselló Bover.

Massa salat

César Barba i Sergi Ramis (*501 llocs que has de conèixer abans de morir*, Ara Llibres) parlen de l'“Hostal Sa Gavina de s'Agaró”. Aquest establiment s'anomena Hostal de la Gavina.

Massa Crexells

Lluís Hernández i Sonali (*Descobrint Mercè Rodoreda*, La Galera), enceta un paràgraf dient que “al final de l'any 1937, obté el premi Crexells amb *Alo-ma*, novel·la que...” i, per si no hagués quedat prou clar, engega la frase següent, així: “Li van donar el prestigiós premi Crexells del 1937 i...”.

Massa poc fecunds

Pompeu Fabra deia que el sentit de *fecund*, aplicat a un escriptor, era figurat, perquè l'adjectiu volia dir “que dóna fruit, fèrtil”. En sentit literal, era fecund un terreny o una dona, per exemple, però no pas un escriptor. I *prolífic*, sinònim de *fecund*, utilitzat per Fabra per completar la definició de *fecund*, també tenia el mateix sentit, el de produir fruit abundant. Però ara, *prolífic*, com diu el PD, ja s'aplica, en sentit literal, a la persona que té molta obra. Ho demostra l'exemple triat pel PD: “És un escriptor molt prolífic: publica dues novel·les cada any.” Per tot això, el lector del DIEC2 no entén, en llegir que *fecund* vol dir, en primer lloc, *prolífic*, que hagi d'esperar a la segona accepció, i amb l'avertiment de “per extensió”, per trobar l'exemple “un escriptor fecund.”

Alexis E. Solà va completar la seva passió per Grècia amb la traducció dels poemes inèdits de Kavafis

El dia que el metge li va anunciar que la seva malaltia tenia un diagnòstic fatal, Alexis Eudald Solà (Ripoll, 1946 - Barcelona, 2001), professor de llengua i literatura neogregues de la Universitat de Barcelona, va optar per dedicar-se de forma absoluta a la traducció, estudi i anotació dels 34 poemes que Konstandinos P. Kavafis (Alexandria, 1863-1933) havia deixat inèdits en morir, en una fase avançada de redacció, però inacabats o per perfilar. L'hel·lenista va ser a temps de traduir-los i anotar-los tots, prou extensament, però no de fer el pròleg. Renata Lavagnini, professora de Palerm, amiga i col·lega del traductor, i editora de l'edició grega dels poemes, ha estat la persona encarregada d'escriure'l. El Cercle de Viena, segell de l'editorial Viena dedicat als clàssics, acaba de publicar la traducció anotada, precedida per un text de Renata Lavagnini que el lector llegirà després d'un prefaci, destinat a reportar la història de l'edició, escrit per Francesc Morfuleda. El volum es titula tal com ho volia el traductor, *Una simfonia inacabada. Trenta-quatre poemes en esbós*.

El llibre, diu Francesc Morfuleda, s'ha convertit en el darrer llegat de l'amor del seu traductor per Kavafis i Grècia, un amor viscut amb una passió inusual.

Alexis Eudald Solà havia dedicat la seva tesi de llicenciatura al poeta grec i, poc abans de fer trenta anys, va traduir-li 66 poemes, els exclosos en el recull triat per Carles Riba. Salvador Espriu, que acabà convertint Solà en el seu home de confiança, va elogiar-li la traducció per carta amb paraules abrindades. Aquella carta, datada a Barcelona el dia 5 de març del 1975, s'inclou al volum per desig manifest del traductor.

Les poesies en les quals treballava K. P. Kavafis en morir –trenta, més quatre fragments sense títol, totes en forma d'esbós, escrites entre els anys 1918 i 1933– són de temes variats. N'hi ha d'argument històric i d'argument contemporani, i també de to personal. Hi trobem els mateixos temes dels poemes que va publicar, essencialment els que en la darrera i madura fase de la seva vida li ocuparen la ment: paganisme i cristianisme, hel·lenisme i Bizanci, eros, la vellesa i la memòria. Són, diu Renata Lavagnini, poesies no fixades per una forma essencial i perfecta, però amb alguna cosa més que les poesies inacabades, com és el sentit de l'obra en plena elaboració, el pensament que pren forma i les infinites possibilitats que un poema persegueix abans de trencar-se en una forma completa.

Per a Renata Lavagnini, Solà va entendre perfectament el sentit de l'itinerari compostiu de Kavafis i totes les implicacions de les noves poesies, bo i fent molt sovint noves interpretacions, suggerides per la seva aguda sensibilitat i la profunda experiència en la poesia kavafiana. A més, hi afegeix la capacitat de transmetre les seves intuïcions de lector refinat, amb l'objectiu de facilitar una comprensió més rica i completa dels poemes.

EL TEMPS
Konstandinos P. Kavafis va ser el gran poeta grec preferit per Alexis Eudald Solà (1946-2001).